

בנק ישראל • מחלקת המחקר



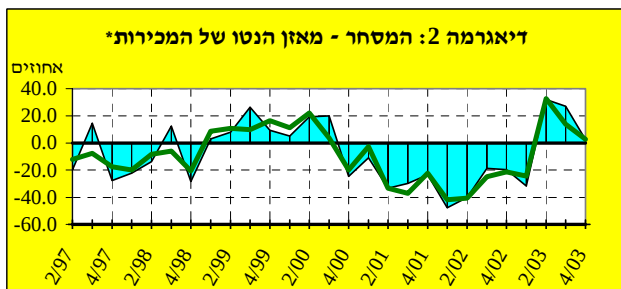
סקר החסות והעסקים

הרביע הרביעי של 2003

ירושלים טבת התשס"ד, ינואר 2004

כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.gov.il

סקר החברות והעסקים לרביע הרביעי של 2003 – ממצאים עיקריים



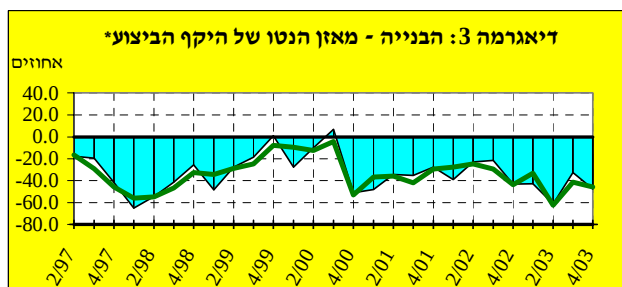
לאחר יציבות ברביע הקודם (דיאגרמה 7 ולוח 17).

החברות ממשיכות לדווח על ירידות בהזמנות מהשוק המקומי לרביע הבא ועל עלייה בהזמנות ליצוא.

ממיון החברות על פי החדשנות שלהן בין קבוצות ענפים מסורתיים, מתקדמים ומעורבים – עולה, שהירידה בתפוקה ובמכירות בלטה בעיקר בענפים המעורבים, בעוד שבתפוקה ובמכירות של החברות בענפים המתקדמים נרשמה עליה (לוח 1.1 ודיאגרמה 8). בענפים המסורתיים נרשם קפאון בתפוקה. החברות המתקדמות והמסורתיות דיווחו על עלייה ביצוא, ועל עלייה בהזמנות ליצוא, ואילו החברות המעורבות דיווחו על עלייה מתונה ביצוא ועל ירידה בהזמנות ליצוא.

הירידה בתפוקה בלטה בענפי הכרייה והחציבה, הגומי, הפלסטיקה והכימיקלים ובענף המזון והמשקאות. כנגד זאת נרשמו עליות בענפי היהלומים, האלקטרוניקה, כלי הובלה והנייר והדפוס. המכירות המקומיות ירדו כמעט בכל הענפים למעט ענף הנייר והדפוס שבו נרשמו עליות. ביצוא ובהזמנות ליצוא הייתה, בסך הכול, עלייה תוך עליות בולטות בענפי היהלומים, הנייר והדפוס, האלקטרוניקה, הכימיה והמתכת והמכונות. כמעט בכל הענפים דווח על ירידה בהזמנות לשוק המקומי (לוח 15).

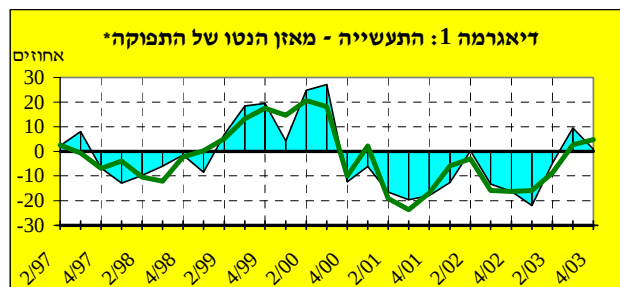
ממיון החברות על פי מספר המועסקים מתברר כי העליה של המכירות בשוק המקומי ושל התפוקה התרכזת בעיקר בחברות הקטנות. העליה ביצוא מאידך היתה נחלתן של כלל החברות. בהזמנות ליצוא נרשמה עליה בחברות הגדולות וקיפאון ביצוא של החברות הקטנות והבינוניות. (לוח 16).



מדיווחי החברות והעסקים עולה כי ברביע הרביעי של 2003 הייתה התייבשות של סך הפעילות במשק, לאחר עלייה בפעילות בשני הרביעים הקודמים. המגמה בפעילות של ענפי המשק העיקריים הייתה מעורבת, והציפיות כמעט בכל הענפים הן לעליה בפעילות ברביע הבא. בתעשייה נרשמה יציבות בתפוקה ששיקפה ירידות במכירות התעשייה לשוק המקומי ובהזמנות המקומיות. מחד, והמשך העליות ביצוא ובהזמנות ליצוא מאידך; במסחר נרשם קפאון במכירות, תוך ציפייה לעליות ברביע הבא; בשירותים העסקיים נעצרה מגמת הירידה של הפדיון, תוך עלייה במכירת שירותים בחו"ל, בבתי המלון נמשכה העלייה במספר הלינות הן של התיירים מחו"ל והן של הישראלים, אך הציפיות הן לירידות בפעילות ברביע הבא; בענפי המשנה של התחבורה והתקשורת בלטה הירידה של הפעילות בתחבורה האווירית לעומת עליות מתונות בתחבורה הימית וקיפאון בתחבורה היבשתית ובתקשורת; בבנייה נמשכו ואף הוחרפו הירידות החדות הן במבנים והן בתשתיות. בדיווח על חומרת המגבלות לביצוע הפעילות בולטת עוצמתן היחסית של מגבלות הביקוש לעומת מגבלות ההיצע. בין מגבלות ההיצע בלטו בכל הענפים קשיי מימון, ובענף הבנייה – גם מחסור בעובדים מקצועיים. ממוצע הציפיות לאינפלציה ל-12 חודשים פחת משמעותית ברביע זה, ל-2 אחוזים, תוך עליה בשיעור החברות והעסקים הצופים כי האינפלציה תהיה בתוך תחום היעד, כ-82 אחוזים. החברות מצפות, בממוצע, ששער החליפין בעד 12 חודשים יהיה כ-4.7 שקלים לדולר.

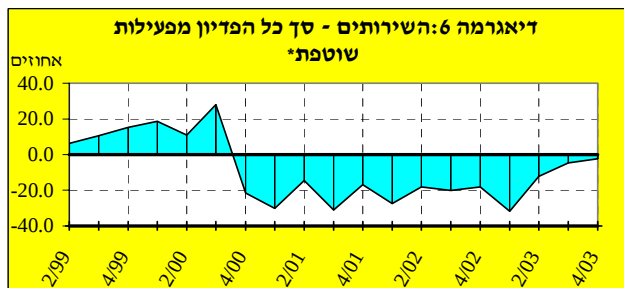
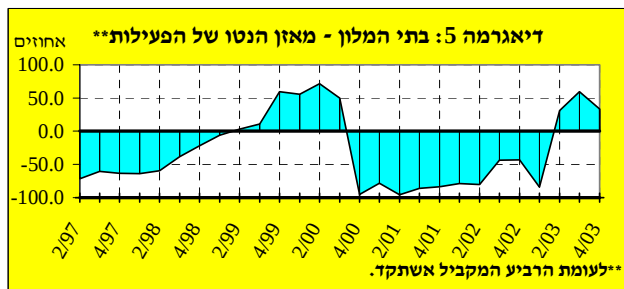
מניתוח דיווחי כל החברות והעסקים המשתתפים בסקר, תוך שקלול מאזני הנטו של כל ענף על פי משקלו בתוצר, עולה כי הפעילות התייבשה ברביע הרביעי של השנה, לאחר העלייה בה בשני הרביעים הקודמים של השנה. הירידה בפעילות הרביע התמקדה בשוק המקומי ואילו ביצוא נרשמה עליה זה הרבעון השני ברציפות, כמו כן הציפיות במרבית הענפים הן לעליה בפעילות ברביע הבא.

מדיווחיהן של חברות התעשייה עולה כי ברביע הרביעי של 2003 חל קפאון בתפוקתן, לאחר עליה ברביע הקודם. הקפאון בפעילות משקף ירידות במכירות המקומיות, ועליה ביצוא (לוח 3 ודיאגרמה 1). במקביל נמשכה מגמת הירידה במספר העובדים ובמלאי חומרי הגלם והמוצרים המוגמרים. הדיווח על המגבלות לביצוע הפעילות מצד הביקוש מצביע על ירידה קלה בחומרת המגבלה מצד הביקוש ברביע זה,



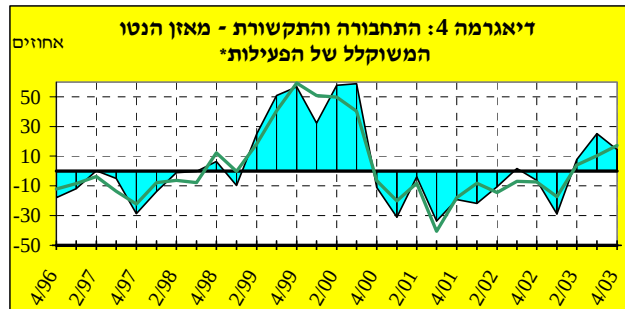
סקר החברות והעסקים לרביע הרביעי של 2003

* מאזן הנטו הוא ההפרש בין שיעור החברות והעסקים שדיווחו על גידול לבין שיעורן של אלה שדיווחו על ירידה.
הקו העבה מתווה את הנתונים מנוכי העונתיות, חדק – את המקוריים.



יותר בה ברביע הקודם (לוח 9 ודיאגרמה 4). מכירות השירותים לישראלים ירדו ברביע זה, לעומת עלייה במכירות השירותים לזרים.

הצפיית של חברות התחבורה והתקשורת לרביע הקרוב הן לעליה בפעילות הכוללת. ההתפתחויות בפעילות בענף לא היו אחידות - ירידות בתעופה, עליות מתונות בתחבורה הימית, וקפאון בתחבורה היבשתית, שיתכן והושפעו גם מהעיצומים בנמלי הים והיבשה. בענף התקשורת הייתה יציבות בפעילות. החברות דיווחו על החמרה משמעותית (ביחס לרביע קודם) בכלל מגבלות הביקוש. מצד ההיצע המשיכה המגבלה של קשיי המימון להיות המגבלה העיקרית.



על פי דיווחיהן של חברות **המסחר** נרשם קפאון במכירותיהן לאחר עליות בהן בשני הרביעים הקודמים, והציפיות הן לעליה במכירות ברביע הבא (לוח 5 ודיאגרמה 2).

מהדיווח על המגבלות לפעילות עולה כי חלה ירידה במקצת הן בחומרתה של מגבלת הביקוש העיקרית - תוצאת המצב הכלכלי והביטחוני בישראל - והן בחומרתה של המגבלה העיקרית לפעילות מצד ההיצע - קשיי המימון, (לוח 17 ודיאגרמה 7).

מדיווחי חברות **הבנייה** עולה כי ברביע הנסקר נמשך ואף הוחרף השפל בפעילות, מצב המתבטא בירידות חדות של בניית מבנים ותשתיות (לוח 7 ודיאגרמה 3). החברות מצפות להמשיך הירידות ברביע הבא, מנגד נרשמה לראשונה זה זמן רב עליה במחירי התפוקה במונחי דולרים.

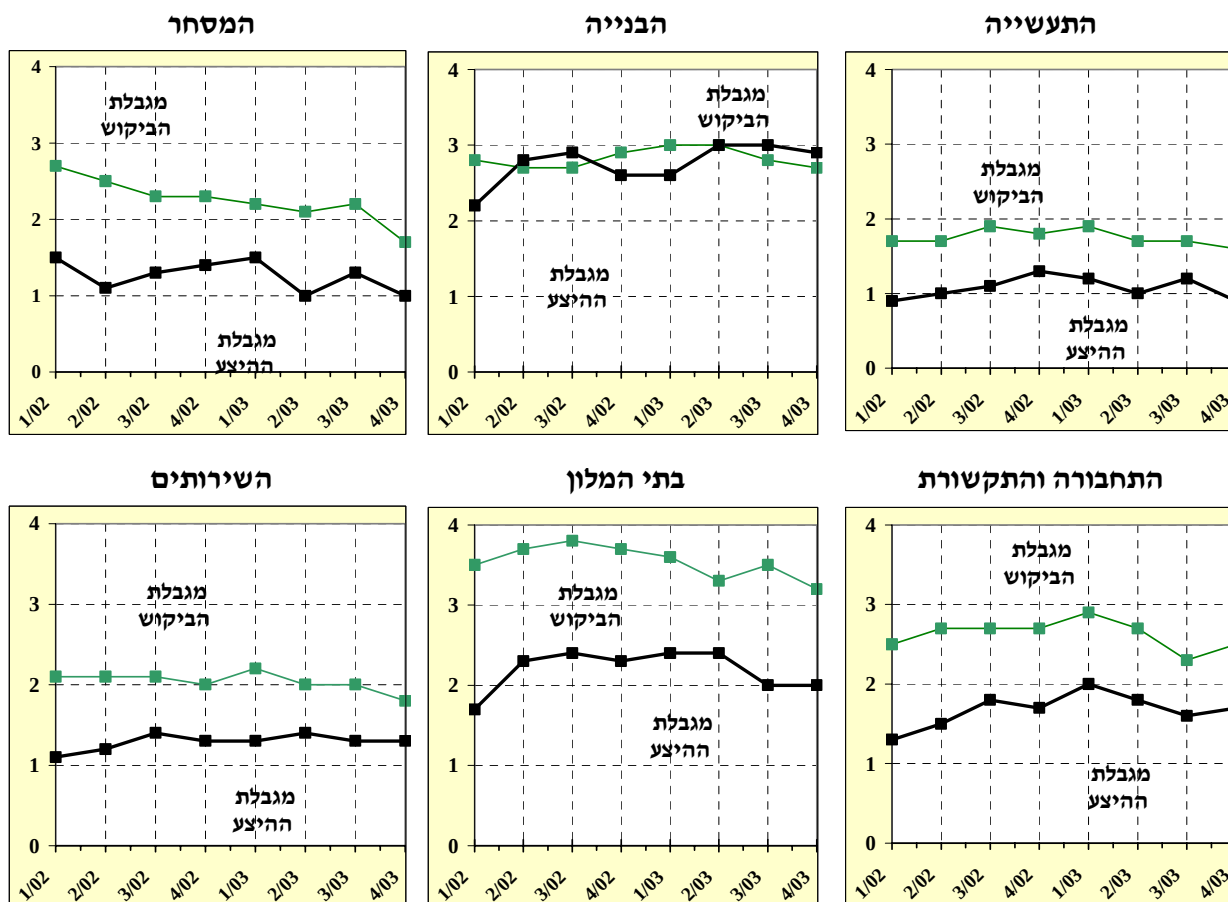
החברות - גדולות, קטנות ובינוניות כאחד - מצפות להמשיך הירידה בפעילות ברביע הבא. (לוח 16). מגבלת הביקוש בענף הבנייה והמחסור בעובדים מקצועיים נותרו גם ברביע זה המגבלות העיקריות לביצוע הפעילות שתוכננה (לוח 17 ודיאגרמה 7). מדיווחיהן של חברות **התחבורה והתקשורת** עולה כי ברביע הנסקר נרשם גידול מסוים בתפוקתן, לאחר עליות גדולות

לוח 1: הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות (נתונים מקוריים ומנוכחי עונתיות, אחוזים)												
2003				2002				2001				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
*1	9	*-5	-22	-16	-13	*0	-13	-18	-20	-16	*-6	התעשייה (התפוקה)
*5	*3	-9	-16	-16	-16	*-3	*-6	-17	-24	-19	*2	מנוכה עונתיות
*2	27	32	-32	-20	*-19	-40	-48	-23	-30	-33	*-11	המסחר (המכירות)
*3	*14	33	-24	-21	-25	-41	-42	-22	-37	-33	*-3	מנוכה עונתיות
-47	-33	-61	-43	-43	-22	-23	-39	-28	-35	-34	-48	הבנייה (היקף הביצוע)
-46	-41	-62	-33	-44	-29	-25	-28	-29	-42	-36	-37	מנוכה עונתיות
15	25	8	-29	-6	2	-11	-22	-19	-34	-4	-31	התחבורה והתקשורת (הפעילות)**
17	10	4	-17	-7	-7	-14	-8	-18	-41	-8	-20	מנוכה עונתיות
33	60	31	-84	-43	-44	-80	-79	-84	-86	-96	-78	המלונות (הפעילות)***
-2	-5	-12	-32	-18	-20	-18	-27	-17	-31	-15	-30	השירותים העסקיים (הפעילות)
לוח 1.1: מאזן הנטו לתפוקה של חברות התעשייה, ממוינות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות ¹ (נתונים מקוריים, אחוזים)												
2003				2002				2001				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
*8	*11	*-3	-25	*-6	-11	*6	*-8	*-6	-28	-21	*-6	חברות מתקדמות
*-13	*15	*-4	-41	-28	*-7	*2	-28	-36	-20	*-15	-21	חברות מעורבות
*-1	*7	*-8	-16	-20	-17	*-5	-11	-21	-14	-14	*-1	חברות מסורתיות
* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים). ** מבחן המובהקות פחות אינדיקטיבי בתחבורה ובתקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות. *** לעומת הרביע המקביל אשתקד.												

(1) מיון החברות למתקדמות, מעורבות ומסורתיות נעשה על פי שיוכח הענף; ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמוד 51.

דיאגרמה 7: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד



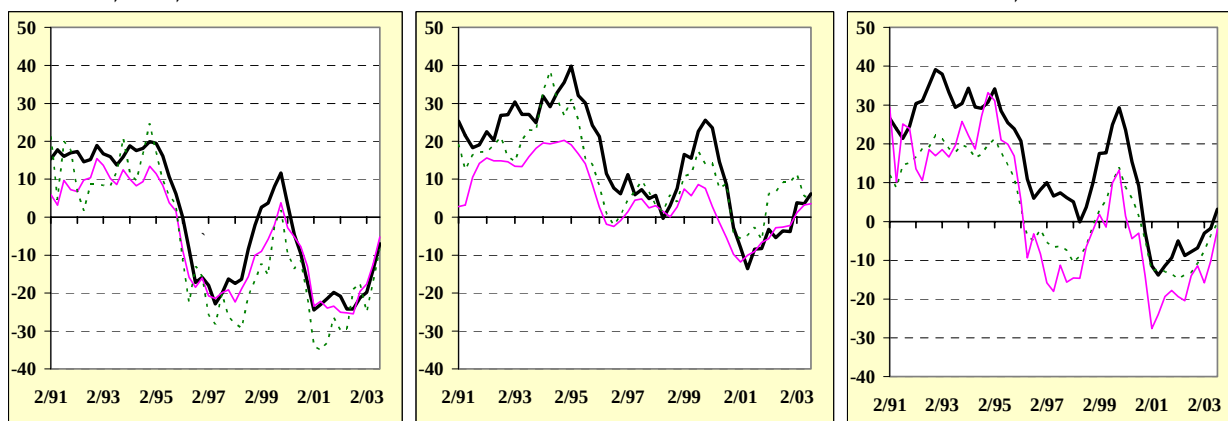
(1) לכל רביע נבחרה החומרה המרבית בין המגבלות שבסעיפי הביקוש ובסעיפי ההיצע. המקור: לוח 17.

דיאגרמה 8: מאזני הנטו של חברות התעשייה, ממוינות על פי ההון האנושי והחדשנות¹

המכירות לשוק המקומי

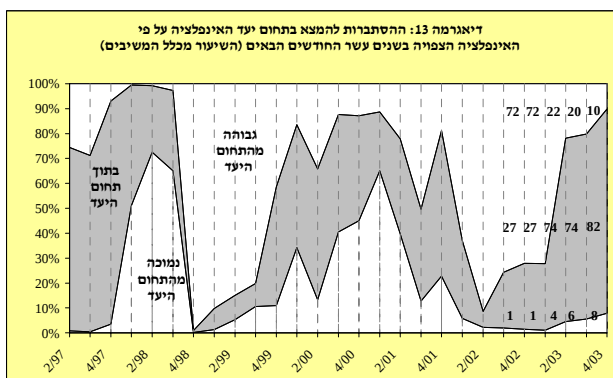
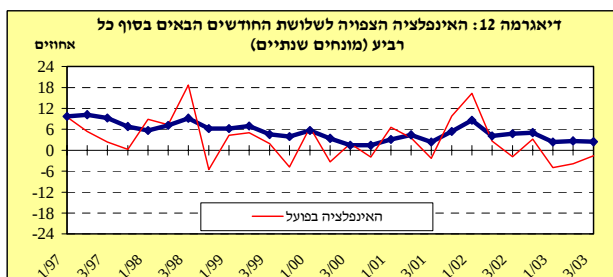
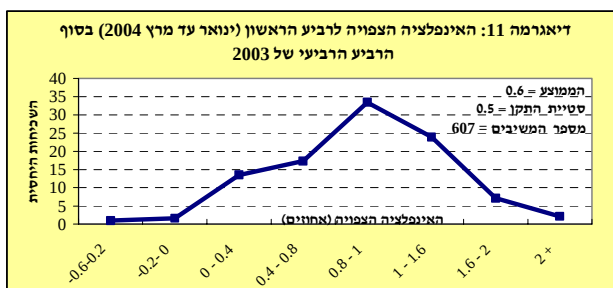
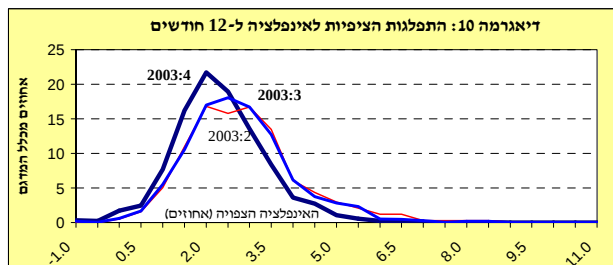
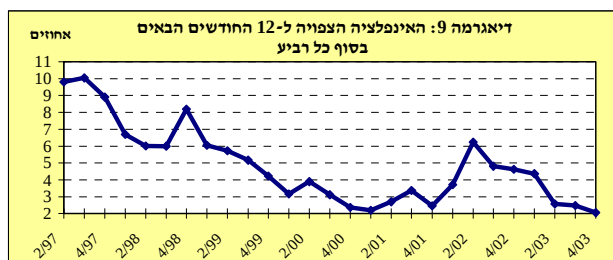
המכירות ליצוא

התפוקה



(1) ממוצע נע, תצפית קיצונית - נתון מקורי. הקו העבה - הענפים המתקדמים; המקווקו - הענפים המעורבים; הדק - הענפים המסורתיים.

מיון החברות למתקדמות, מעורבות ומסורתיות נעשה על פי שיוכן הענפי; ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמוד 51.



התחום התחתון בדיאגרמה מציג את שיעור המשתתפים בסקר, שצופים שהאינפלציה השנתית תהיה נמוכה מהגבול התחתון של תחום היעד. **התחום האמצעי** מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה בתוך תחום היעד. **התחום העליון** מציג את שאר המשתתפים, שצופים שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד.

החברות בענף **המלונאות** דיווחו על המשך העלייה בפעילות, **(לעומת הרביע המקביל אשתקד; לוח 11 ודיאגרמה 4)**. העלייה משקפת בעיקר את המשך העלייה במספר הלינות של תיירים מחו"ל, וכן עליה מתונה יותר בלינות ישראלים. מגבלת הביקוש נותרה המגבלה העיקרית על ביצוע הפעילות, ומצד ההיצע המשיכה מגבלת קשיי המימון להיות המגבלה העיקרית. מנגד הוחרפה, לפי הדיווחים, ירידתו של הפדיון הממוצע לחדר וכן החברות צופות ירידה בהזמנות לרביע הבא.

מדיווחי החברות והעסקים בענף **השירותים העסקיים**¹ מצטייר לראשונה קפאון של הפדיון, במיוחד במכירת שירותים בחו"ל, לאחר ירידות מתמשכות בפעילות בענף ברביעים הקודמים (לוח 13 ודיאגרמה 6). במכירות שירותים לחו"ל נרשמה עליה זה הרבעון השני ברציפות. החברות צופות עליה בסך ההזמנות לרביע הבא, וביתר שאת - בהזמנות מחו"ל. בדיווח על המגבלות המשיכה מגבלת הביקוש, תוצאת המצב הכלכלי והביטחוני, להיות המגבלה העיקרית לביצוע הפעילות שתוכננה.

סקר הציפיות לאינפלציה

ברביע זה ירד משמעותית שיעור עליית המחירים הצפוי הן לשנה הבאה, והן לרביע הקרוב.

עליית המחירים שתצטבר להערכת החברות והעסקים, במשך 12 החודשים הקרובים (ינואר 2004 עד דצמבר 2004) פחתה, ועמדה על 2 אחוזים בממוצע, לעומת ציפייה של 2.5 אחוזים בממוצע, ברביע הקודם (דיאגרמה 9). במקביל ירדה גם שונותן של הציפיות כמו גם השכיח והחציון של ההתפלגות, שלמעשה כל התפלגות הציפיות לאינפלציה זזה שמאלה. יודגש כי לראשונה השכיח והממוצע של ההתפלגות זהים ועומדים על רמה המשתווה לאמצע תחום יעד האינפלציה (2 אחוזים), כך שאין הטייה בהתפלגות (דיאגרמה 10 ולוח 2).

עליית המחירים שצפוי כי תצטבר ברביע הקרוב (ינואר עד מרץ 2004, דיאגרמה 11) ירדה ל-2.4 אחוזים במונחים שנתיים, לעומת 2.7 אחוזים בסוף הרביע הקודם.

במקביל לירידה באינפלציה הצפויה לשנה הבאה, ירד גם שיעור החברות והעסקים הצופים שהאינפלציה תחרוג מהגבול העליון של התחום² המוגדר כיציבות מחירים - 10 אחוזים לעומת 20 אחוזים ברביע הקודם (התחום העליון בדיאגרמה 13). 82 אחוזים של המשיבים בסקר צופים שבשנה הבאה תהיה האינפלציה בתוך התחום המוגדר כיציבות מחירים (התחום האמצעי בדיאגרמה).

¹ ענף השירותים העסקיים כולל שירותי אוכל, ביטוח ונדל"ן, עסקים ומשפטיים, חינוך ובריאות, שירותים אישיים אחרים.

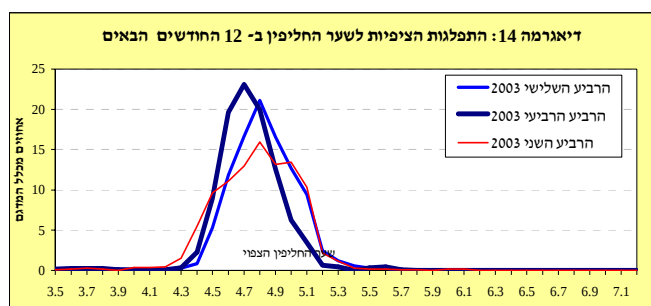
² תחום היעד ל-12 החודשים הבאים הוא 1 עד 3 אחוזים.

לוח 2: ניתוח סטטיסטי של הציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הבאים

	2003				2002				2001				
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
1. השכיח	2.00	2.00	3.00	4.00	4.00	5.00	6.00	4.00	2.00	3.00	2.00	2.00	
2. החציון	2.00	2.30	2.50	4.00	4.00	4.70	6.00	4.00	2.50	3.00	2.50	2.00	
3. הממוצע	2.05	2.49	2.60	4.37	4.62	4.81	6.17	3.76	2.52	3.30	2.69	2.20	
4. סטיית התקן	1.09	1.28	1.31	1.80	1.95	2.03	2.37	1.44	1.11	1.27	1.35	1.15	
5. ההטיה*	0.05	0.49	-0.40	0.37	0.62	-0.19	0.17	-0.24	0.52	0.30	0.69	0.20	
מספר החברות שדיווחו	607	561	574	571	640	621	639	584	606	674	592	614	

* ההטיה מחושבת כהפרש בין הממוצע לשכיח.

הציפיות לשינוי בשער החליפין שקל/דולר



החברות והעסקים המשתתפים בסקר נשאלו על ציפיותיהם לגבי הרמה של שער השקל ביחס לדולר בסוף הרביע הבא (31.03.2004) וכעבור שנה ממועד עריכת הסקר (31.12.2004). הציפייה לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים (סוף דצמבר 2004) היא ל-4.7 שקלים לדולר לעומת רמה של 4.8 שקלים לדולר שנצפתה בסקר הקודם. עם זאת השונוות של הציפיות לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים עלתה ברביע זה, לעומת קודמו (דיאגרמה 14). שער השקל לעומת הדולר שהחברות צופות לסוף הרביע הבא הוא 4.49 שקלים לדולר, והפיחות הממוצע הצפוי הנגזר מכך הוא של כ-3.1 אחוזים¹.

¹ הפיחות הנגזר מתייחס לשינוי בשער מהממועד בו החברות והעסקים דיווחו לנו עד סוף התקופה.

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

	2003				2002				2001			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. התפוקה	1	9	-5	-22	-16	-13	*0	-13	-18	-20	-16	*-6
2. המכירות	4	8	-13	-26	-16	-11	*-7	-17	-23	-24	-24	-18
3. המכירות בשוק המקומי	-12	1	-19	-36	-30	-15	-21	-26	-30	-21	-25	-20
4. היצוא	16	8	1	*-6	*-1	-10	*7	*-5	-8	-21	-14	*-7
5. מלאי חומרי הגלם	-4	-10	-11	-16	-15	-9	-10	-10	-14	-15	*-4	*4
6. מלאי המוצרים המוגמרים	-10	-5	-8	-12	-9	-10	-9	-7	-9	-8	*2	*5
7. שיעור הניצול של המכונות והציוד	-7	-4	-14	-25	-27	-16	-13	-18	-28	-26	-23	-14
8. מספר העובדים	-14	-14	-19	-27	-28	-19	-16	-26	-33	-28	-30	-20
9. ההזמנות לשוק המקומי	-10	-19	-15	-34	-27	-31	-27	-27	-29	-30	-33	-26
10. ההזמנות ליצוא	7	11	-2	*-5	*-6	*-7	*-4	*-3	-20	-13	-12	*-5
מספר החברות שדיווחו	318	345	379	374	422	391	396	400	427	431	423	424

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע הרביעי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2003 IV	2003 III
א. הפעילות ברביע הנסקר						
9	23	35	27	6	1 (5)	9 (4)
12	22	28	30	8	4 (5)	8 (4)
13	25	36	22	4	-12 (3)	1 (4)
6	13	46	26	9	16 (5)	8 (5)
6	21	50	20	3	-4 (4)	-10 (4)
7	21	54	15	3	-10 (4)	-5 (4)
11	23	39	23	4	-7 (4)	-4 (4)
4	23	60	12	1	-14 (3)	-14 (3)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *						
12	19	48	19	2	-10 (4)	-19 (4)
9	11	53	20	7	7 (5)	11 (4)
					318	345

* על פי הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

	2003				2002				2001			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. המכירות	2	27	32	-32	-20	*-19	-40	-48	-23	-30	-33	*-14
2. המלאי בסוף הרביע	-10	-2	6	-17	*-13	*-14	*-14	-21	-20	*-7	-20	*-2
3. אחוז המכירות באשראי	27	24	18	27	34	21	26	28	29	25	23	29
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	5	0	-8	*-2	*-6	*0	-14	*-2	-11	*4	-10	*-5
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	-21	-15	-17	-20	-30	-37	-30	-20	-39	-35	-27	-16
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	37	0	35	*16	-20	*2	*-11	-21	*-11	-25	*-3	*-11
מספר החברות שדיווחו	42	48	50	60	56	59	60	68	64	57	60	57

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע הרביעי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו	
					2003 IV	2003 III
7	22	40	24	7	27 (12)	2 (12)
7	20	56	15	2	-2 (10)	-10 (10)
0	2	69	22	7	24 (8)	27 (8)
3	5	79	10	3	0 (7)	5 (5)
0	21	79	0	0	-15 (6)	-21 (7)
3	11	35	51	0	0 (11)	37 (12)
					42	48

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

	2003				2002				2001			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
1. היקף הביצוע של עבודות בינוי	-47	-33	-61	-43	-43	-22	-23	-39	-28	-35	-34	-48
מזה: 2. בניית מבנים	-42	-39	-71	-58	-51	-32	-31	-44	-36	-41	-46	-51
3. בניית תשתיות	-35	-20	-57	-23	-20	*-10	*-13	-22	*-2	-18	-27	-33
4. מחירי התפוקה במונחים דולריים	21	-2	-14	*-15	-15	*-8	-21	-32	-34	-34	-35	-37
5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)	-41	-62	-57	-59	-59	-39	-37	-55	-54	-60	-55	-55
6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)	-28	-29	-48	-37	-32	-28	-25	-21	-34	-35	-22	*-12
7. משך הבנייה של מבנים	20	38	23	18	17	*5	20	*10	14	16	21	21
8. הציפויות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא	-33	-36	-29	-30	-46	-16	-36	-38	-34	-56	-41	-29
מספר החברות שדיווחו	63	59	60	72	67	68	68	69	75	77	80	77

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע הרביעי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2003	2003	
					IV	III	
א. הפעילות ברביע הנסקר							
37	20	33	10	0	-47 (9)	-33 (10)	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
31	27	26	16	0	-42 (10)	-39 (10)	מזה: 2. בניית מבנים
29	20	37	14	0	-35 (10)	-20 (12)	3. בניית תשתיות
7	13	39	40	1	21 (10)	-2 (10)	4. מחירי התפוקה במונחים דולריים
27	28	31	14	0	-41 (9)	-62 (9)	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
11	26	54	7	2	-28 (8)	-29 (10)	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
7	5	56	20	12	20 (9)	38 (9)	7. משך הבנייה של מבנים
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא							
24	28	29	19	0	-33 (10)	-36 (10)	8. הציפויות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
					63	59	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

התחבורה והתקשורת

לוח 9: מאזן הנטו המשוקלל כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

	2003				2002				2001			
	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר												
1. רמת הפעילות הכוללת	15	25	8	-29	-6	2	-11	-22	-19	-34	-4	-11
2. מכירת שירותים לישראלים	-5	16	5	-27	-6	3	-11	-29	-22	-24	-15	-18
3. מכירת שירותים לזרים	23	0	-4	-51	-21	-26	-20	-17	-31	-51	-16	-40
4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')	-1	18	19	-19	-11	-20	-12	-17	-13	-33	-4	-16
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא												
5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	29	-3	8	23	-23	-14	-16	-4	-17	-33	15	-5
מספר החברות שדיווחו	28	37	35	36	40	43	29	33	35	36	31	23

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה. על השקלול ראו נספח בסוף הפרסום.

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע הרביעי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו	
					2003 IV	2003 III
8	13	44	33	2	15	25
8	25	41	25	2	-5	16
2	4	66	28	0	23	0
6	28	33	25	8	-1	18
3	14	37	46	0	29	-3
					28	37

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך המלונות שדיווחו¹

2003				2002				2001			
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר											
33	60	31	-84	-43	-44	-80	-79	-84	-86	-96	-78
38	38	*-3	-90	-55	-74	-94	-87	-82	-97	-100	-89
11	40	18	-68	-27	*-8	-48	-18	*-11	-23	-27	*-16
-24	-10	-18	-74	-83	-73	-88	-70	-89	-83	-89	-86
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**											
-2	-2	*7	-62	-67	-69	-86	-88	-88	-97	-91	-88
54	58	62	63	65	62	66	62	68	67	46	56
מספר המלונות שדיווחו											

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת הרביע המקביל אשתקד לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.

לוח 12: המלונות ברביע הרביעי של 2003 בהשוואה לרביע המקביל אשתקד
(אחוזים מסך כל המלונות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
ירידה	ירידה	ללא	עלייה	עלייה	2003	2003
משמעותית	מתונה	שינוי	מתונה	משמעותית	IV	III
א. הפעילות ברביע הנסקר						
17	7	19	46	11	33 (11)	60 (9)
11	8	24	40	17	38 (11)	38 (11)
13	15	33	30	9	11 (11)	40 (9)
11	37	28	18	6	-24 (11)	-10 (10)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא						
20	17	28	26	9	-2 (12)	-2 (10)
					58	54
מספר החברות שדיווחו						

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

השירותים העסקיים

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

2003				2002				2001				
IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	
א. הפעילות ברביע הנסקר												
-2	-5	-12	-32	-18	-20	-18	-27	-17	-31	-15	-30	1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת
0	-9	-9	-32	-27	-19	-21	-30	-25	-30	*-12	-24	2. מכירת שירותים בארץ
19	24	-13	*-5	*11	-21	*8	-32	*7	-58	-27	*-10	3. מכירת שירותים בחו"ל
-10	-8	-17	-20	-23	-9	-13	-31	-29	-24	-17	-12	4. מספר העובדים
-11	-11	-16	-19	-22	-12	-12	-22	-32	-27	-18	-13	5. מזה: מקצועיים
4	8	6	*0	*-5	*-4	*-6	*-13	*-13	-24	*-14	*13	6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *												
7. הזמנות או ציפיות לפעילות												
12	-2	10	-18	-20	*-7	*-7	*-7	*-12	-28	*-5	*-4	הכוללת ברביע הבא
19	-4	10	30	*-6	*5	*-13	*-31	*7	-35	*-31	-28	8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא
181	199	157	164	159	170	186	116	114	124	117	117	מספר העסקים שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע הרביעי של 2003

(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
	2003 III	2003 IV	עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
א. הפעילות ברביע הנסקר							
1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת	-5 (6)	-2 (6)	4	27	36	24	9
2. מכירת שירותים בארץ	-9 (6)	0 (6)	5	26	38	23	8
3. מכירת שירותים בחו"ל	24 (13)	19 (15)	3	42	29	10	16
4. מספר העובדים	-8 (5)	-10 (5)	1	15	58	22	4
5. מזה : מקצועיים	-11 (5)	-11 (5)	1	13	61	19	6
6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל	8 (10)	4 (11)	0	18	68	7	7
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *							
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	-2 (6)	12 (6)	6	31	38	18	7
8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	-4 (14)	19 (15)	8	33	37	11	11
מספר העסקים שדיווחו	199	181					

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 15: התעשייה ברביע השלישי של 2003 וברביע הרביעי של 2003

מספר השנה	הרביע	מספר החברות	סך כל התפוקה	בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ¹	המוצרים המועסקים	מלאי
2003	IV	33	*-9	-28	-43	*7	-21	*-13	*-9
2003	III	31	*6	*-3	-61	*-20	*-10	*-3	-19
2003	IV	46	-24	*-20	*10	*0	*4	-26	-20
2003	III	45	*16	*16	*-3	*13	*13	*0	-20
2003	IV	30	*14	*4	*4	*8	*12	*-17	*-13
2003	III	24	*4	*5	*0	*20	25	*-13	*-4
2003	IV	51	*-6	*-16	*-10	*17	*5	*0	*-10
2003	III	57	*9	*0	-22	*2	*12	-21	*-9
2003	IV	50	*-2	*-15	*-4	*16	*9	*-4	-18
2003	III	61	*5	*-8	*-14	*5	*3	*0	-20
2003	IV	73	*14	-15	-19	21	*10	*-2	-13
2003	III	84	16	*3	-15	18	*11	*-3	-12
2003	IV	20	*18	*18/	*-16	*27	*20	*-14	-18
2003	III	33	*16	*6	-23	*0	*21	*6	*-12
2003	IV	311	*0	-12	-11	15	*7	-9	-14
2003	III	335	11	*2	-19	9	11	*-5	-14
2003	IV	7	*29	*0	*17	57	29	-29	*14
2003	III	10	-40	-44	-44	*-22	*13	*10	*-20
2003	IV	318	1	-12	-10	16	7	-10	-14
2003	III	345	9	1	-19	8	11	-5	-14

(1) הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16: מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביע הרביעי של 2003²

חברות התעשייה					חברות הבנייה				
סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות		סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	
1	*6	*1	*0	היקף ביצוע של עבודות בינוי	-47	-83	-35	-52	התפוקה
4	*6	*2	*5	התחלות בניית מבנים	-41	-83	-26	-45	סך המכירות
-12	*-3	*-9	-16	גמר בניית מבנים	-28	*-17	-36	-24	המכירות בשוק המקומי
16	*6	15	18	מחירי תפוקה במונחים דולריים	21	*-17	*15	32	היצוא
318	34	128	156	מספר חברות	63	6	26	31	מספר החברות

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-19 עובדים, חברה בינונית: 20-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

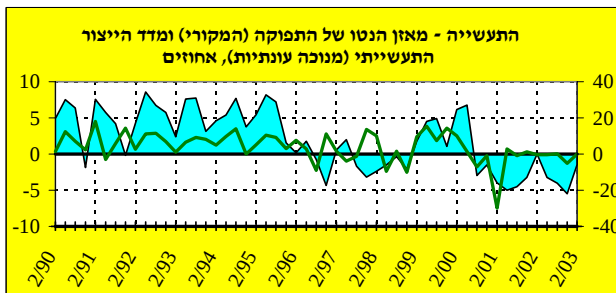
לוח 17: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

התחבורה והתקשורת							התעשייה						
2003				2002			2003				2002		
IV	III	II	I	IV	III	הרביע	IV	III	II	I	IV	III	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
1.8	1.8	2.7	3.0	2.2	2.5	היקף התיירות מחו"ל	1.4	1.6	1.5	1.8	1.7	1.6	היקף ההזמנות מחו"ל
1.5	0.9	1.6	1.9	1.2	1.4	היקף תיירות הפנים	1.6	1.7	1.7	1.9	1.8	1.9	היקף ההזמנות מהארץ
2.5	2.3	2.5	2.9	2.7	2.7	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל							
2.5	2.3	2.4	2.6	2.3	2.3	החרפת התחרותיות בענף							
מגבלות ההיצע							מגבלות ההיצע						
						קשיי מימון	0.3	0.3	0.2	0.4	0.2	0.3	המחסור בצידוד ומכונות
1.7	1.6	1.8	2.0	1.7	1.8	המחסור בעובדים מקצועיים	0.9	1.1	1.0	1.2	1.3	1.1	קשיי המימון
0.6	0.7	0.6	0.8	0.4	0.5		0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	המחסור בעובדים מקצועיים
בתי המלון							הבנייה						
2003				2002			2003				2002		
IV	III	II	I	IV	III	הרביע	IV	III	II	I	IV	III	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
3.2	3.5	3.3	3.6	3.7	3.8	היקף התיירות מחו"ל	2.7	2.8	3.0	3.0	2.9	2.7	היקף הביקוש
2.0	1.8	1.9	2.8	2.5	2.0	היקף תיירות הפנים	מגבלות ההיצע						
2.9	2.8	2.7	3.3	3.2	3.0	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל	1.5	1.2	1.3	1.3	1.2	1.3	מחירי התשומות
מגבלות ההיצע							2.2	2.2	2.6	2.4	2.3	2.0	קשיי המימון
2.0	2.0	2.4	2.4	2.3	2.4	קשיי המימון	2.9	3.0	3.0	2.6	2.6	2.9	המחסור בעובדים מקצועיים
0.5	0.6	0.6	0.4	0.5	0.4	המחסור בעובדים מקצועיים	0.5	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4	המחסור בצידוד ומכונות
השירותים העסקיים							המסחר						
2003				2002			2003				2002		
IV	III	II	I	IV	III	הרביע	IV	III	II	I	IV	III	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
1.8	2.0	2.0	2.2	2.0	2.1	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל	1.5	2.2	1.8	2.2	2.1	2.1	היקף ההזמנות
1.2	1.3	1.3	1.5	1.5	1.7	המצב הכלכלי בעולם	1.7	2.0	2.1	2.2	2.3	2.3	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל
1.8	2.0	1.9	1.8	1.8	1.8	החרפת התחרותיות בענף	1.0	1.5	1.3	1.5	1.3	1.6	המצב הכלכלי בעולם
מגבלות ההיצע							מגבלות ההיצע						
1.3	1.3	1.4	1.3	1.3	1.4	קשיי המימון	1.0	1.3	1.0	1.5	1.4	1.3	קשיי המימון
0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	המחסור בעובדים מקצועיים	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	המחסור בעובדים מקצועיים

(1) בכל רביע הודגשה המגבלה החמורה ביותר בקבוצת מגבלות הביקוש ובקבוצת מגבלות ההיצע.

נספח: ביאורים לסקר



השינוי במדד הייצור התעשייתי (הציר השמאלי) ומאזן הנטו של התשובה על התפתחות התפוקה (מוצלל, הציר הימני)

בסקרים האחרונים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

מבחינה של ממצאי הסקר ניתן ללמוד כי יש קשר ברור בין מאזן הנטו של סעיף הפעילות של הענפים השונים עם השינוי בפעילותם של הענפים, כפי שמפרסמת אותם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מאוחר יותר. הדיאגרמות המובאות כאן מדגימות זאת לגבי מדד הייצור התעשייתי. כשמאזן הנטו של התפוקה היה חיובי, התוצר התעשייתי גדל ברוב המכריע של התצפיות.

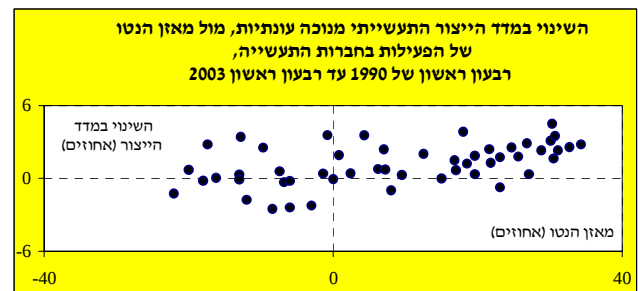
מאזני הנטו של פעילויות ענף התחבורה-והתקשורת חושבו כממוצע משוקלל של מאזני הנטו של רכיבי הענף, כשלכל מאזן נטו שכזה יוחס משקל תוצר הרכיב בתוצר הענף כולו. מאחר שאין בידינו סטיית תקן למאזן המשוקלל, היא לא הוצגה. כך גם המובהקות של מאזני הנטו המשוקללים.

מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים על פי שיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות בו (מיון המתואר בדוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 52) מוצגים בדיאגרמה 7. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני) מהווים כ-30 אחוזים מהמדגם; הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבשה, טקסטיל ועור, עץ, נייר ודפוס, מינרלים אל מתכתיים, ברזל, פלדה ומוצרי מתכת, כלי הובלה ויהלומים) מהווים כ-55 אחוזים מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות ומחצבים, גומי ופלסטיק ושונות), המהווה כ-15 אחוזים מהמדגם.

סקר רבעוני זה, השמונים ושתיים במספר, מתייחס להתפתחויות ברביע הרביעי של שנת 2003, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע הראשון של 2004. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלונים שנתקבלו מחברות ובתי עסק בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת, והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות נתבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד, או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי של השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות נתבקשו החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אך בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבנייה מוצגות גם התוצאות העיקריות, וכשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.



התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש שבין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי-שינוי ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עלייה.

סטיית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו לרביע הנסקר ולקודמו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו